

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 6 juni 2018

422/2018

Lag om ändring av rättegångsbalken

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i rättegångsbalken 2 kap. 6 §, 8 § 2 mom. 2 punkten och 9–11 §, 5 kap. 5 § 1 mom., 6 och 15 d §, 6 kap. 11 §, 12 kap. 33 § 2 mom. samt 26 kap. 18 § 1 mom. och 20 § 1 mom.,

sådana de lyder, 2 kap. 6, 9 och 11 § i lag 683/2016, 2 kap. 8 § 2 mom. 2 punkten och 26 kap. 20 § 1 mom. i lag 381/2003, 2 kap. 10 § i lag 666/2005, 5 kap. 5 § 1 mom. och 15 d § i lag 768/2002, 5 kap. 6 § och 6 kap. 11 § i lag 1052/1991, 12 kap. 33 § 2 mom. i lag 244/2006 samt 26 kap. 18 § 1 mom. i lag 165/1998, samt

fogas till 2 kap. en ny 10 a §, till 12 kap. en ny 8 §, i stället för den 8 § som upphävts genom lag 690/1997, och en ny mellanrubrik före paragrafen samt till 31 kap. 14 a § 1 mom., sådant det lyder i lag 666/2005, en ny 1 a-punkt samt till kapitlet en ny 19 § och en ny mellanrubrik före paragrafen som följer:

2 kap.

Om domförhet

6 §

I brottmål är tingsrätten domför även med ordföranden ensam, om det inte för något av de enskilda brott som avses i åtalet under de omständigheter som anges där föreskrivs strängare straff än fängelse i högst fyra år.

8 §

En ledamot kan dock ensam

2) avgöra ett ärende, om ändringsansökan har återtagits helt,

9 §

Högsta domstolen är domför med fem ledamöter, om inte något annat föreskrivs i lag. Bestämmelser om hänskjutande av ärenden till plenum eller förstärkt avdelning finns i lagen om högsta domstolen (665/2005).

Högsta domstolen är domför även i en sammansättning med tre ledamöter om besvären gäller sådana förutsättningar för meddelande av tillstånd till fortsatt handläggning som avses i 25 a kap. 11 §, om sammansättningen är enig om avgörandet.

Ett ärende som gäller meddelande av besvärstillstånd behandlas och avgörs i en sammansättning med två eller tre ledamöter. Om ett ärende behandlas i en sammansättning med två ledamöter, ska ärendet hänskjutas till en sammansättning med tre ledamöter för avgörande, om sammansättningen med två ledamöter så beslutar eller om sammansätt-

ningen inte är enig om avgörandet. Om det emellertid är uppenbart att det inte finns förutsättningar att meddela besvärstillstånd, kan ärendet behandlas och avgöras även av en ledamot ensam. Om en ansökan om besvärstillstånd eller en del av den i enlighet med 30 kap. 3 § 4 mom. har överförts för att behandlas i samband med besvären, beslutar den sammansättning som behandlar besvären om besvärstillståndet.

En ledamot får ensam besluta om en särskild åtgärd, om en säkringsåtgärd, om förbud mot eller avbrytande av verkställighet och om andra interimistiska åtgärder samt behandla och avgöra ett ärende, om ändringsansökan har återtagits helt.

10 §

Ett ärende som gäller extraordinärt ändringssökande kan i högsta domstolen behandlas och avgöras också i en sammansättning med tre ledamöter, om sammansättningen är enig om avgörandet.

En ledamot kan ensam

- 1) avvisa en i 31 kap. 19 § avsedd ny ansökan om extraordinärt ändringssökande i samma ärende,
- 2) avvisa en ansökan som gäller klagan på grund av domvilla eller återbrytande av dom, om sökanden inte har anlitat rättegångsombud eller rättegångsbiträde i enlighet med 15 kap. 1 § 4 mom.,
- 3) behandla och avgöra ett ärende, om ansökan om extraordinärt ändringssökande har återtagits helt,
- 4) besluta om en särskild åtgärd, om en säkringsåtgärd, om förbud mot eller avbrytande av verkställighet och om andra interimistiska åtgärder som gäller extraordinärt ändringsökande.

10 a §

Om ett ärende i högsta domstolen med stöd av 9 eller 10 § behandlas och avgörs av en ledamot ensam, får ledamoten också besluta om arvoden och kostnadsersättningar till försvararen, rättegångsbiträdet och stödpersonen samt om skyldigheten att ersätta rättegångskostnader och bevisningskostnader.

11 §

En kollegial sammansättning vid en domstol och en sammansättning med en domare vid tingsrätten kan förstärkas med ytterligare en lagfaren ledamot, om det är motiverat med hänsyn till målets eller ärendets art eller omfattning eller av någon annan särskild orsak. Under samma förutsättningar kan tingsrätten ha en tredje nämndeman.

5 kap.

Om väckande av talan och förberedelse i tvistemål

5 §

Om en stämningsansökan är bristfällig, oklar eller oredig ska käranden uppmanas att inom utsatt tid korrigera ansökan, om det är nödvändigt för att rättegången ska kunna fortsätta eller för att svaromål ska kunna avges. Käranden ska samtidigt underrättas om på vilket sätt stämningsansökan är bristfällig, oklar eller oredig och om att käromålet kan avvisas eller förkastas om käranden inte följer uppmaningen.

6 §

Domstolen ska avvisa käromålet, om käranden inte följer den uppmaning som nämns i 5 § och stämningsansökan är så bristfällig, oklar eller oredig att den inte duger som grund för en rättegång, eller om domstolen av något annat skäl inte kan pröva käromålet.

Domstolen ska förkasta käromålet genom dom till den del det är uppenbart ogrundat.

15 d §

Ett förberedelsesammanträde kan också hållas per telefon eller med anlitande av en teknisk metod för dataöverföring där de som deltar i behandlingen har sådan kontakt att de kan tala med varandra, om domstolen anser att detta är ändamålsenligt. Då tillämpas inte bestämmelserna i 12 kap. om avgörande av ett mål på grund av en parts utevaro.

6 kap.

Huvudförhandling i tvistemål

11 §

Om huvudförhandlingen har uppskjutits en eller flera gånger med mer än sammanlagt 30 dagar, ska en ny huvudförhandling hållas.

Även om målet har varit uppskjutet mer än 30 dagar behöver ingen ny huvudförhandling hållas, om det med hänsyn till målets omfattning eller art eller av andra särskilda skäl anses onödigt och det kan anses att huvudförhandlingen har hållits i ett sammanhang trots uppskovet och avbrottet.

12 kap.

Om parterna*Anlitande av en teknisk metod för dataöverföring*

8 §

En part i ett tvistemål får delta i muntlig förhandling med anlitande av en teknisk metod för dataöverföring där de som deltar i förhandlingen har sådan kontakt att de kan tala med och se varandra, om parten samtycker till det och domstolen anser att det är lämpligt. På hörande av en part i bevissyfte med anlitande av en teknisk metod för dataöverföring tillämpas dock 17 kap. 52 och 56 §.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas även på en parts lagliga företrädare och, med partens samtycke, på partens rättegångsbiträde eller rättegångsombud.

Som sådan personlig närvaro vid muntlig förhandling som avses i detta kapitel betraktas även deltagande i muntlig förhandling med anlitande av en teknisk metod för dataöverföring.

Vad som i detta kapitel föreskrivs om inkallande samt om tvångsmedel och om påföljder för utevaro tillämpas även på deltagande i muntlig förhandling med anlitande av en teknisk metod för dataöverföring vid en annan domstol eller hos en annan myndighet.

Bestämmelser om anlitande av en teknisk metod för dataöverföring vid förberedelsesammanträde finns i 5 kap. 15 d §.

33 §

— — — — —
Bestämmelser om när ett vittne får tas i förvar finns i 17 kap. 62 §.

26 kap.

Om fortsatt handläggning av besvärssärenden i hovrätten

18 §

Ändringssökanden kallas till huvudförhandlingen vid äventyr att besvären vid **hans eller hennes** utevaro avskrivs. En svarande i ett brottmål som åläggs att infinna sig personligen i egenskap av ändringssökande kallas till huvudförhandlingen vid äventyr att besvären avskrivs om svaranden inte infinner sig personligen till huvudförhandlingen och

inte heller låter sig företräddas av ett ombud, och vid äventyr att målet kan avgöras trots svarandens utevaro, om svaranden låter sig företräddas av ett ombud.

— — — — —

20 §

Om ändringssökanden uteblir från huvudförhandlingen, avskrivs den del av besvären som huvudförhandlingen gäller. Om svaranden i ett brottmål personligen har kallats till huvudförhandlingen i egenskap av ändringssökande och svaranden har skickat ett ombud i sitt ställe, ska man i saken förfara i enlighet med 21 §, trots vad som föreskrivs i 12 kap. 29 §. Om svaranden i ett brottmål personligen har kallats till huvudförhandlingen i egenskap av ändringssökande och uteblir från en huvudförhandling till vilken han eller hon har uppmanats att infinna sig vid vite, kan svaranden föreläggas ett högre vite eller domstolen bestämma att han eller hon ska hämtas till sammanträdet eller till ett senare sammanträde.

— — — — —

31 kap.

Om extraordinärt ändringssökande

14 a §

Med avvikelse från 12 § söks återbrytande av dom hos den domstol vars dom ansökan gäller, om ansökan avser

— — — — —

1 a) enbart sänkande av dagsbotens belopp,

— — — — —

Begränsning av extraordinärt ändringssökande

19 §

En part får hos högsta domstolen anföra klagan över domvilla, ansöka om återbrytande av dom och ansöka om återställande av försutten fatalietid endast en gång i samma ärende, om det inte av synnerligen vägande skäl är nödvändigt att pröva ärendet på nytt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

Helsingfors den 1 juni 2018

Republikens President

Sauli Niinistö

Justitieminister Antti Häkkänen